

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری
اسلامی ایران

پایتخت فرهنگ و هنر مساجد ایران (فصل)

ویژه آموزش رابطین و مدیران
کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور

من سفارش میکنم که کانونهای فرهنگی - هنری مساجد را فراموش نکنید؛ البته با همکاری بسیج. بد است که بین روحانی مسجد و بسیج مسجد، اختلاف به وجود بیاید. نه، با همکاری بسیج، این کانونهای فرهنگی - هنری مساجد را مؤثر کنید، برایش کار کنید. بنشینید فکر کنید، مطالعه کنید و سخنی که متناسب با نیاز آن جوانی است که آنجا حضور پیدا میکند، فراهم کنید.

رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی)

■ فهما (فرهنگ و هنر مساجد ایران) چیست؟

رویدادی است برای مشارکت، دیده شدن، اشتراک محتوا، سطح بندی و ارتقا، هماهنگی و انسجام، انگیزه بخشی و ایجاد محیط فعالیت و رقابت سالم برای کانون های فرهنگی هنری مساجد سراسر کشور که با توجه به شرایط، قابلیت ها و مقدرات محلی، کارکردهای اقتضایی و فعالیت های خودجوش و استفاده هدفمند از فناوری های نوین، رسانه ها و مراکز رشد طراحی شده و در گام دوم انقلاب اسلامی

جذب حداکثری کودکان، نوجوانان و جوانان را به همراه دارد. در واقع فهما میدان عمل کانون های فرهنگی هنری مساجد در سراسر کشور می باشد.

■ **رویداد فهما به دنبال چیست؟**

مشارکت: این رویداد اعضای کانون های فرهنگی هنری مساجد را به مشارکت در انجام فعالیت های فرهنگی هنری در مساجد دعوت می کند.

دیده شدن: فهما می کوشد تا یک فضای عادلانه را در اختیار استعداد ها، و ابتکارات و فعالیت های اعضای کانون ها قرار دهد تا بتوانند دیده و شناخته شوند.

اشتراک محتوا: فهما این امکان را به اعضای کانون های فرهنگی هنری مساجد می دهد تا بتوانند دیدگاه ها و ایده های خود را مطرح و تولیدات و محصولات فرهنگی هنری خود را معرفی نموده و آن ها را در اختیار مخاطبین کانون های فرهنگی هنری مساجد در سراسر کشور قرار دهند.

سطح بندی و ارتقا: کانون های فرهنگی هنری مساجد براساس نوع، میزان و کیفیت فعالیت و متناسب با شرایط و اقتضائات بومی و جغرافیایی، رصد و ارزیابی شده و با توجه به امتیاز کسب شده سطح بندی می شوند.

هماهنگی و انسجام: فهما می کوشد تا با مشخص کردن اولویت ها و راهبردهای اصلی کانون های مساجد را منسجم، هماهنگ و هم افزا نماید تا بتوانند در حوزه فرهنگ و هنر در سطح کشور تأثیر گذار و جریان ساز باشند.

انگیزه بخشی و رقابت سالم: فهما می تواند به مصداق « فاستبقوا الخیرات » میدان رقابت سالم کانون های فرهنگی هنری مساجد باشد که در آن بچه های مسجد و کانون ها به میزان فعالیت که انجام می دهند امتیاز کسب کنند و مورد حمایت و تقدیر قرار گیرند.

حمایت هدفمند و تمرکز منابع: فهما کمک می کند تا حمایت های مادی و معنوی صورت گرفته از

کانون ها به صورت عادلانه و هدفمند صورت گیرد و منابع در مسیر تحقق اهداف اصلی و اولویت های کانون ها مصرف شود.

شبکه سازی و جذب حداکثری: فهما با کمک ارتباط ، اطلاع رسانی، آموزش و اشتراک محتوا که از مهمترین ملزومات شبکه سازی است در شبکه کانون های فرهنگی هنری مساجد را در سراسر کشور تقویت می کند. این شبکه سازی هم افزایی، ارتقا و جذب حداکثری را به دنبال دارد.

■ فرآیند رویداد فهما چگونه است؟

بر اساس اصول و سیاست ها و سند تحول ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور، عرصه های اصلی اقدام و فعالیت کانون ها مشخص شده و سپس اقدام به ریل گذاری مسیر حرکت کانون ها می شود و با شاخص گذاری و ابزارسازی در بستر فضای مجازی و شبکه سازی حقیقی در دو محور جغرافیای فرهنگی و تخصصی اقدام به رصد و

راهبری کانون ها می نماید که هر کانون می تواند وضعیت خود نسبت به سایر کانون ها در زمینه های مختلف را سنجش نماید.

■ پایتخت فهما چگونه انتخاب می شود؟

با رصد و پالایش مستمر و منظم، جریان حرکت و فعالیت کانون ها ارزیابی و امتیاز دهی می شود و رتبه بندی آن ها بر اساس نظام پایش و ارزیابی فهما که بر اساس میزان رشدی که استان های با لحاظ محدودیت ها، اقتضائات جغرافیایی و ظرفیت های محلی داشته اند، امتیاز دهی شده و در نهایت، پایتخت فرهنگی هنری مساجد ایران (فهما) معرفی می شوند.

■ شاخص های ارزیابی رویداد همدا در سال ۱۳۹۸

کدامند؟

ردیف	شاخص های اصلی	شاخص های فرعی	سجده
۱	ارثی فعالیت های قرآن و عزت	ترویج و توسعه فرهنگ نماز ایم به معروف و نهی از منکر اجرای طرح تفسیر کوتاه	۲۵۰ ۲۵۰ ۳۰۰
۲	شبکه سازی و ساماندهی	تعداد اعضای شرکت کننده در جشنواره مدهامان افزایش کمی اعضای جدید کانون تا ۲۱ سال سن افزایش کمی اعضای جدید کانون بالاتر از ۲۱ سال سن تکمیل اطلاعات اعضای ثبت قدیم در سامانه بچه های مسجد معرفی ارکان تشکیلاتی کانون برابر با الگوی ابلاغی ستاد تکمیل پروتال در سامانه بچه های مسجد (شناسنامه - فضاها)	۵۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۵ ۱۰۰
۳	ارثی فعالیت های عزت و ادبی کانون ها	عضویت و فعالیت در شبکه های موضوعی (قرآن و عزت، مهدویت، زن و خانواده، رابطین و ...) حضور کانون در دوره های مشترک آموزشی و توانمند سازی (مجازی و حضوری) ثبت گروه سرود کانون در سامانه تولید و اجرای گروه سرود کانون (بارگذاری اجرا در سامانه) ثبت گروه تئاتر مسجد تولید آثار تئاتر مسجد (بارگذاری اجرا در سامانه) ثبت گروه فیلم کانون در سامانه تولید آثار فیلم کانون (بارگذاری در سامانه)	۲۵۰ ۵۰ ۱۰۰ ۱۰۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰۰
۴	ارتقاء فرهنگ کتاب و کتابخوانی	راه اندازی کتابخانه باز مسجد (جدید)/ به روز رسانی اطلاعات، شناسنامه کتابخانه در سامانه بچه های مسجد راه اندازی کتابخانه مخزن دار مسجد (جدید)/ به روز رسانی اطلاعات، شناسنامه کتابخانه در سامانه بچه های مسجد تعداد اعضای شرکت کننده در مسابقات کتابخوانی اعلامی ستاد اجرای طرح شبیه های کتاب	۳۰۰ ۱۵۰۰ ۳۰ ۵۰
۵	فرهنگ سازی اوقات فراغت	تعدد فعالیت های اوقات فراغت	۱۰ ۲۴۰
۶	پاسدانی مناسب های ملی و مذهبی	گفتگو ساز ساز ساز برپایی جشن های مردمی دهه امامت و ولایت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت بزرگداشت دهه فجر برپایی جشن های مردمی دهه کرامت فعالیت های فرهنگی عزت اربعین	۵۰۰ ۳۰۰ ۳۰۰ ۳۰۰ ۳۰۰ ۳۰۰
۷	فضای مجازی و رسانه	تولیدات فضای مجازی (بازی های رایانه ای، اپلیکیشن و ...) روزآمد بودن صفحه کانون در پورتال بچه های مسجد ثبت رابط خبری در باشگاه خبرنگاران بچه های مسجد	۷۸۰ ۴۰۰ ۴۰
۸	خلاقیت و نوآوری	ثبت ایده های فرهنگی بچه های مسجد طرح های بومی، منطقه ای کانون	۵۰ ۵۰۰
جمع امتیاز			

■ شاخص های نظام ارزیابی رویداد فهما چگونه انتخاب شده است؟

تهیه و تدوین شاخص های ارزیابی کانون ها در سال ۹۸ در ابتدا ۱۶ شاخص اصلی و ۸۰ شاخص فرعی در دو مرحله تهیه شده و پس از جلسات کارشناسی، ۸ شاخص اصلی و ۳۴ شاخص فرعی در اولویت اقدام برای ارزیابی کانون ها قرار گرفت. سپس با بهره گیری از روش های علمی به منظور تعیین وزن دهی شاخص ها و اولویت بندی استفاده شده است.

این رویداد بر اساس سند تحول ستاد طرح ریزی شده و تا پایان سال ۱۴۰۰ بر اساس مراحل تعیین شده به صورت کامل استقرار می یابد.

■ کانون های فرهنگی هنری مساجد در نظام فهما چگونه می توانند امتیاز خود را افزایش دهند؟

کانون های فرهنگی هنری بر اساس میزان و نوع فعالیتهاشان و ثبت دقیق آن در سامانه رویداد فهما در شاخص های مشخص شده امتیاز کسب می نماید.

(به طور مثال هر کانون می تواند ۱۰ ایده ثبت نماید و به ازای ثبت هر ایده ۵۰ امتیاز دریافت می کند.)

بر این اساس کانون علاوه بر برخورداری از حمایت و تسهیلات برابر با امتیازات کسب شده می تواند جایگاه خود را در نسبت با سایر کانون ها ارتقا دهد.

■ فعالیت های ثبت شده در سامانه بچه های مسجد چگونه ارزیابی می گردد؟

در مرحله اول فعالیت هایی که در سامانه ثبت می شوند ابتدا توسط کارشناسان ستادی در استان تایید اولیه شده و توسط کارشناسان ستاد کشور تایید نهایی می گردد. همچنین در راستای هدایت گری کارشناسانه و نظارت و بررسی پاره ای از اطلاعات ثبت شده در سامانه، مدیریت رویداد ملی فهما از طریق راه اندازی مرکز کنترل و پایش فعالیت های تایید شده را راستی آزمایی مینماید. در نهایت ارزیابی فعالیت ها براساس برآیند امتیاز کسب شده در سامانه و کیفیت

فعالیت در میدان عمل صورت می گیرد.

■ **کانون های فرهنگی هنری مساجد در رویداد فهما**

از چه امکانات و تسهیلاتی بهره مند خواهند شد؟

کانون ها می توانند متناسب با امتیاز خود در رویداد فهما از خدمات و تسهیلات ذیل در دو سطح کشوری و استانی بهره مند گردند.

خدمات علمی - آموزشی:

شامل دوره های آموزشی معتبر علمی ، استفاده از پارک های علم و فناوری، استفاده از مراکز رشد، استفاده از کتابخانه ها و مراکز علمی دانشگاهی، اشتراک مجلات علمی، زمینه سازی حضور در پژوهشگاه های علمی و...

خدمات اردویی ، گردشگری:

اسکان در اماکن اقامتی در شهرهای زیارتی، سیاحتی، انواع تخفیف های پارک ها و اماکن تفریحی، بازدید رایگان از اماکن و ابنیه تاریخی، موزه ها... ، تهیه بلیط انواع تئاتر ها، فیلم های سینمایی و ...

خدمات مالی:

سرانه های کانونی، کارت های اعتباری و ...
تجهیزات مشارکتی: سخت افزار های فرهنگی و
هنری (سیستم کامپیوتر، دوربین عکاسی، فیلمبرداری،
میز، قفسه کتاب، ملزومات اداری، لوازم تحریری و...)
نرم افزارهای فرهنگی

خدمات تبلیغی

استفاده از تمام ظرفیت های ستاد برای معرفی
کانونها در زمینه های مختلف (شبکه های خبری و
رسانه های تصویری، خبرگزاری ها، مجلات تبلیغی،
بولتن ها، نماهنگ ها و...)

خدمات ورزشی

استفاده از انواع سالن های ورزشی (فوتسال، والیبال،
کاراته، کشتی) استخر شنا و ...

خدمات فرهنگی

اهدای کتاب، استفاده از کتابخانه ها، حضور و کمک
در برگزاری انواع نمایشگاه ها، انواع تخفیف ها در
چاپ بنر و پارچه و...

خدمات هنری

امکان برگزاری و استفاده از انواع آموزش های هنری معتبر علمی، عرضه و معرفی تولیدات هنری کانون ها و...

خدمات پشتیبانی: استفاده از سالن های همایش در سطوح مختلف (ملی، استانی)، کمک در تهیه و تمهیدات لازم برای برگزاری برنامه ها به عبارت دیگر هر کانونی که بیشترین فعالیت و تراکنش را داشته باشد از حمایت ها و تسهیلات مضاعفی برخوردار می شود.

■ کمیته های تدوین سیاست های رویداد فهما کدامند ؟

کمیته محتوایی

این کمیته با محوریت معاونت فرهنگی هنری تشکیل شده و بررسی محتوایی شاخص های مصوب سال ۹۸ و ارائه پیشنهادات اصلاحی و تکمیلی، تبیین طرح فهما، برگزاری جلسات هم اندیشی با حضور

نخبگان، دانشگاهی، طراحی و تولید بسته های آموزشی محتوایی و اصلاحی، بررسی آثار و شاخص های کیفی، تشکیل هیئت های داوری و انتخاب نهایی ... از جمله وظایف این کمیته می باشد.

کمیته تدوین شاخص ها و فرآیندها

این کمیته با محوریت اداره کل برنامه ریزی و ارزیابی عملکرد تشکیل شده و از وظایف آن تهیه و تدوین شاخص های ارزیابی کانون ها و ستاد های استانی به همراه فرم و فرآیندها، امتیازات و نحوه کسب آن و رتبه بندی آن از وظایفی است که بر عهده این کمیته می باشد.

کمیته پشتیبانی و فنی

این کمیته با محوریت معاونت پشتیبانی و توسعه منابع تشکیل شده و از وظایف آن پیاده سازی فرم و فرآیند شاخص های ارزیابی در سامانه بچه های مسجد، انعقاد قراردادهای مرتبط جهت تهیه زیرساخت های لازم، پشتیبانی و حمایت از کلیه امور فهما وظایفی است که بر عهده این کمیته می باشد.

کمیته پایش و کنترل

این کمیته با محوریت معاونت ساماندهی و شبکه سازی تشکیل شده و از جمله وظایف آن صدور و ابلاغ کلیه احکام رابطین فهما و مدیریت بر عملکرد آنان در طرح فهما در سطوح مختلف، رصد و بهبود روش ها، راستی آزمایی داده ها و اطلاعات از طریق مرکز ارتباطات فهما، تهیه و تنظیم گزارش های نوبه ای آمار و اطلاعات به برای بهره برداری کمیته ها، رابطین، مدیران و مراجع ذی ربط می باشد.

کمیته ارتباطات و اطلاع رسانی

این کمیته با محوریت اداره کل هماهنگی امور ستادی و ریاست در ستاد تشکیل شده و از وظایف آن تشکیل ستاد خبری فهما و ارتباط با رسانه ملی، تولید انتشارات وب کلیپ، پوستر و سایر اقلام برای توصیف و تبلیغ طرح، انعکاس اخبار و گزارش های تولیدی می باشد.

کمیته هماهنگی استان ها

این کمیته با محوریت اداره کل حقوقی و امور استان

ها تشکیل شده و وظیفه آن ارائه بسته پیشنهادی در راستای بهره گیری از ظرفیت های موجود از سطح استان ها، سایر نهادها، سازمان ها و تشکیل گردهمایی مدیران و کارکنان ستاد های و شوراهای هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد می باشد.

■ **رابطین رویداد فهما با کانون های فرهنگی هنری مساجد چه کسانی هستند؟**

به منظور تقویت شبکه کانون های فرهنگی هنری مساجد در تحقق رویداد فهما رابطینی در سطوح مختلف به شرح ذیل مشخص شده اند که وظیفه آن ها اطلاع رسانی، آموزش و هدایت گری کانون های زیرمجموعه می باشد:

رابطین استانی

کارشناسان و مدیران حوزه های ستادی می باشند که با نظر معاونین محترم آن حوزه برای ارتباط با رابطین شهرستانی یک استان انتخاب شده اند.

رابطین شهرستانی

کارشناسان استانی هستند که با نظر مدیر محترم ستاد استان رابط بین ستاد کشور و رابطین کانونی یک یا چند شهرستان می باشند.

رابطین کانونی

مدیران مسئول کانون های فرهنگی هنری مساجد هستند که با نظر ستاد استان توانایی ارتباط با حدود ۲۵ کانون مجاور خود را دارند و در واقع پل ارتباطی بین مدیران کانون زیر مجموعه با رابطین کانونی و ستادهای استانی می باشند.

برگزیدگان رویداد فهما چه کسانی هستند؟

الف) پایتخت فهما:

با توجه به عملکرد کانون ها و ستادهای هماهنگی کانونهای فرهنگی هنری مساجد استان ها، سه استان به عنوان نامزد پایتخت فهما معرفی شده و از بین آن ها پایتخت فهما انتخاب می شود.

ب) استان ها:

از استان هایی که بیشترین امتیاز را در ۸ شاخص اصلی کسب نمایند به عنوان استان برتر آن شاخص تقدیر به عمل می آید. (مثال: استان برتر در ارتقا فرهنگ کتاب و کتابخوانی)

ج) کانون ها:

از بین کانون های سراسر کشور ۱۸۰ کانون برتر که در هر یک عناوین زیر هم امتیاز بیشتر را کسب نموده اند در سه رده کانون برتر، کانون شایسته تقدیر ویژه و کانون شایسته تقدیر شناسایی شده و از آن ها تقدیر به عمل خواهد آمد. (مثال: کانون برتر در شاخص شنبه های کتاب)

عناوین قابل تقدیر:

۱. ترویج و توسعه فرهنگ نماز، ۲. امر به معروف و نهی از منکر، ۳. جذب عضو و ارکان کانون ، ۴. تولید آثار سرود کانون ۵. تولید آثار تئاتر کانون ، ۶. تولید آثار فیلم کانون ، ۷. اجرای طرح شنبه های کتاب ، ۸. مدهامتان، ۹. اوقات فراغت، ۱۰. فعالیت های فرهنگی هنری اربعین ، ۱۱. دهه کرامت، ۱۲.

دهه ولایت، ۱۳. دهه فجر، ۱۴. گفتمان سازی شعار
سال، ۱۵. تولیدات فضای مجازی، ۱۶. آموزش، ۱۷. ایثار
وشهادت، ۱۸. طرح ها و ایده ها (سحاب)
۴- ۱۰۰۰ کانون که بیشترین میانگین امتیاز را در فهما
کسب کرده اند، مورد حمایت ویژه قرار می گیرند.

(د) رابطین کانونی:

۵- شبکه رابطین کانونی برتر در هر استان به نحو
شایسته ای مورد تقدیر قرار می گیرند.

با توجه به آغاز فرآیند پیاده سازی رویداد فهما در سال ۱۳۹۸، بدون شک نظرات ارزشمند شما می تواند ما را در تقویت و شکوفایی هر چه بیشتر این رویداد مهم یاری نماید.

از این رو خواهشمند است نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را به رایانه نامه ما به آدرس info@bachehayemasjed.ir ارسال فرمایید.